

ირინა რუხაძე

მათემატიკა

1 კლასის
სახელმძღვანელო

პედაგოგია

გამოცემის მენეჯერი

თ. ტატიშვილი

მხატვარი *ნ. მელქაძე*

გარეკანის დიზაინი

ბ. დამატრიაშვილი

რედაქტორები *ლ. რუხაძე,*

ნ. ალიაშვილი

კორექტორი *ნ. ცირაშვილი*

კომპიუტერული უზრუნველყოფა

პ. დათაშვილი,

ზ. მოღვაძე,

მ. ჯინჯარაული

© ი. რუხაძე, 2009

© გამომცემლობა „ავლაგობიკა“, 2009

ISBN 978-99928-11-40-5

რა ვიცი და რა - არა

1. ამოვიცნოთ რიცხვები და ფიგურები / 8
2. გავარკვიოთ საგანთა განლაგება / 10
3. აღრე, გვიან / 12
4. ფერი, ფორმა, ზომა / 14
5. ფერი, ფორმა, ზომა / 15
6. იმდენი, რამდენიც... / 16
7. მეტი და ნაკლები / 18
8. სამკუთხედი, კვადრეტი, წრე, მართკუთხედი / 20
9. წერტილი, მონაკვეთი / 22

რიცხვათა 1-დან 10-მდე

10. რიცხვი 1, ციფრი 1 / 24
11. რიცხვი 1, ციფრი 1 / 25
12. რიცხვი 2, ციფრი 2 / 26
13. რიცხვი 2, ციფრი 2 / 27
14. რიცხვი 3, ციფრი 3 / 28
15. რიცხვი 3, ციფრი 3 / 29
16. შეკრება / 30
17. შეკრება / 31
18. რიცხვი 4, ციფრი 4 / 32
19. რიცხვი 4, ციფრი 4 / 33
20. გამოკლება / 34
21. გამოკლება / 35
22. რიცხვი 5, ციფრი 5 / 36
23. რიცხვი 5, ციფრი 5 / 37
24. რიცხვები 1-დან 5-მდე / 38
25. რიცხვები 1-დან 5-მდე / 39
26. რიცხვი 0, ციფრი 0 / 40
27. რიცხვი 0, ციფრი 0 / 41
28. რიცხვი 6, ციფრი 6 / 42
29. რიცხვი 6, ციფრი 6 / 43
30. რიცხვი 7, ციფრი 7 / 44
31. რიცხვი 7, ციფრი 7 / 45
32. რიცხვი 8, ციფრი 8 / 46
33. რიცხვი 8, ციფრი 8 / 47
34. მეტობისა და ნაკლებობის ნიშნები / 48
35. მეტობისა და ნაკლებობის ნიშნები / 49

ჩ

ე

ვ

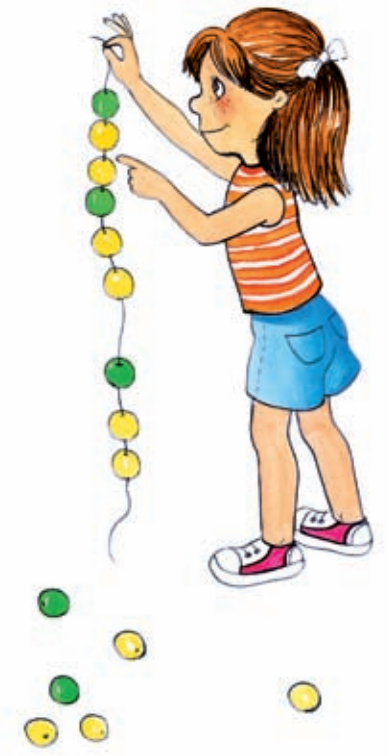
ი

- 36. რიცხვი 9, ციფრი 9 / 50
- 37. რიცხვი 9, ციფრი 9 / 51
- 38. რიცხვი 10 / 52
- 39. რიცხვი 10 / 53
- 40. რა ვისწავლეთ, რა ვიცით / 54
- 41. რა ვისწავლეთ, რა ვიცით / 55

შავარიზოთ და გამოვაკლოთ

- 42. მიეუმატოთ 1, გამოვაკლოთ 1 / 56
- 43. მიეუმატოთ, გამოვაკლოთ / 57
- 44. მიეუმატოთ 2 / 58
- 45. გამოვაკლოთ 2 / 59
- 46. ამოცანა / 60
- 47. ამოცანა / 61
- 48. მიეუმატოთ 3 / 62
- 49. გამოვაკლოთ 3 / 63
- 50. გაგზარდოთ რიცხვი / 64
- 51. შევამციროთ რიცხვი / 65
- 52. მიეუმატოთ 4 / 66
- 53. გამოვაკლოთ 4 / 67
- 54. შეკრების თვისება / 68
- 55. შეკრების თვისება / 69
- 56. მიეუმატოთ 5 / 70
- 57. გამოვაკლოთ 5 / 71
- 58. ვიანგარიშოთ, გამოვთვალოთ / 72
- 59. ვიანგარიშოთ, გამოვთვალოთ / 73
- 60. მიეუმატოთ 6 / 74
- 61. გამოვაკლოთ 6 / 75
- 62. მიეუმატოთ 7 / 76
- 63. გამოვაკლოთ 7 / 77
- 64. მიეუმატოთ 8 / 78
- 65. გამოვაკლოთ 8 / 79
- 66. მიეუმატოთ 9 / 80
- 67. გამოვაკლოთ 9 / 81
- 68. რამდენით მეტია? რამდენით ნაკლებია? / 82
- 69. რამდენით მეტია? რამდენით ნაკლებია? / 83
- 70. შევავსოთ ათამდე / 84
- 71. შეკრების ცხრილი / 85

- 72. შეკრების ცხრილი / 86
- 73. გამოვიყენოთ შეკრების ცხრილი / 87
- 74. შევადგინოთ ფიგურები / 88
- 75. შევადგინოთ ფიგურები / 89

რიცხვები 11-დან 20-მდე

- 76. დავთვალოთ საგნები / 90
- 77. დავთვალოთ საგნები / 91
- 78. თერთმეტი, თორმეტი, ... / 92
- 79. რიცხვი 11 / 94
- 80. რიცხვი 11 / 95
- 81. რიცხვი 12 / 96
- 82. რიცხვი 12 / 97
- 83. რიცხვი 13 / 98
- 84. რიცხვი 13 / 99
- 85. რიცხვი 14 / 100
- 86. რიცხვი 14 / 101
- 87. რიცხვი 15 / 102
- 88. რიცხვი 15 / 103
- 89. რიცხვი 16 / 104
- 90. რიცხვი 16 / 105
- 91. რიცხვი 17 / 106
- 92. რიცხვი 17 / 107
- 93. რიცხვი 18 / 108
- 94. რიცხვი 18 / 109
- 95. რიცხვი 19 / 110
- 96. რიცხვი 19 / 111
- 97. რიცხვი 20 / 112
- 98. რიცხვი 20 / 113
- 99. გეომეტრიული ფიგურები / 114

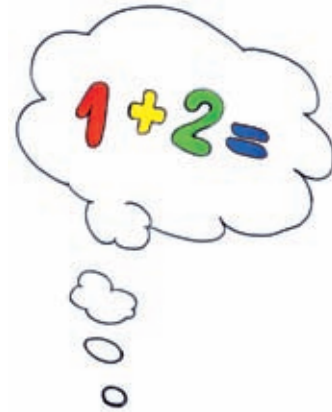
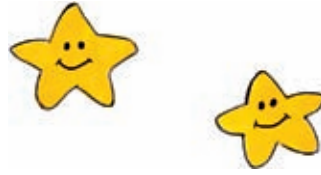
ღრო ღა ჩვენ

- 100. წელიწადის ოთხი დრო / 116
- 101. წელიწადის ოთხი დრო / 117
- 102. დროის გაზომვა / 118
- 103. საათი / 119
- 104. საათი / 120
- 105. საათი / 121

ვიანგარიშოთ 20-ის ფარგლებში

- 106. გამოვაკლოთ / 122
- 107. გამოვაკლოთ / 123

- 108. შეგკრიბოთ / 124
- 109. შეგკრიბოთ / 125
- 110. გამოვაკლოთ / 126
- 111. გამოვიყენოთ რიცხვითი ღერძი / 127
- 112. შეგკრიბოთ / 128
- 113. გამოვაკლოთ / 129
- 114. ჩვენი ფული / 130
- 115. ჩვენი ფული / 131
- 116. ამოვხსნათ ამოცანები / 132
- 117. გამოვიყენოთ რიცხვითი ღერძი / 133
- 118. მივუმატოთ 9-ს / 134
- 119. მივუმატოთ 9-ს / 135
- 120. მივუმატოთ 8-ს / 136
- 121. მივუმატოთ 8-ს / 137
- 122. მივუმატოთ 7-ს / 138
- 123. მივუმატოთ 7-ს / 139
- 124. მივუმატოთ 6-ს / 140
- 125. მივუმატოთ 6-ს / 141
- 126. შეკრების ცხრილი / 142
- 127. შეკრების ცხრილი / 143
- 128. გამოვაკლოთ 11-ს / 144
- 129. გამოვაკლოთ 11-ს / 145
- 130. გამოვაკლოთ 12-ს / 146
- 131. გამოვაკლოთ 12-ს / 147
- 132. გამოვაკლოთ 13-ს / 148
- 133. გამოვაკლოთ 14-ს / 149
- 134. გამოვაკლოთ 15-ს / 150
- 135. გამოვაკლოთ 16-ს / 151
- 136. გამოვაკლოთ 17-ს / 152
- 137. გამოვაკლოთ 18-ს / 153

რა ვისწავლით

- 138. რიცხვები / 154
- 139. შეკრება და გამოკლება / 156
- 140. გეომეტრიული ფიგურები და კანონზომიერებები / 158

დააკვირდი

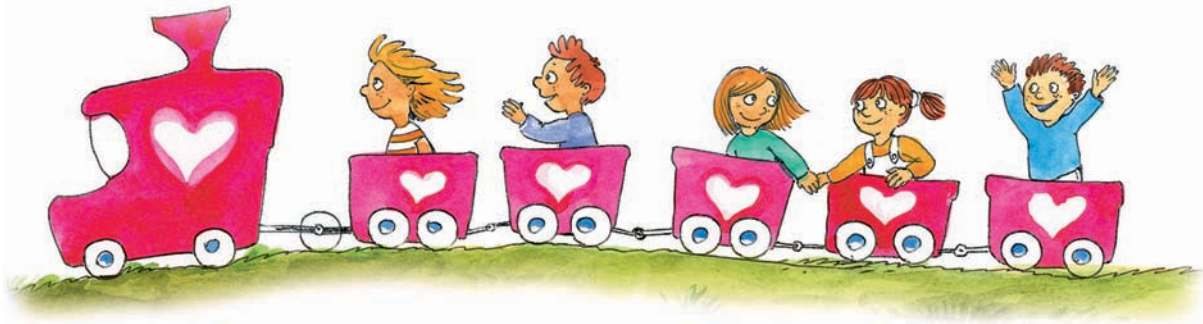

ხუთი თხილი

ხუთი სოკო

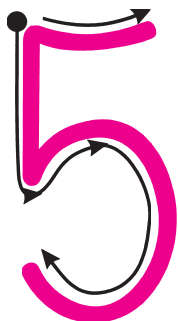
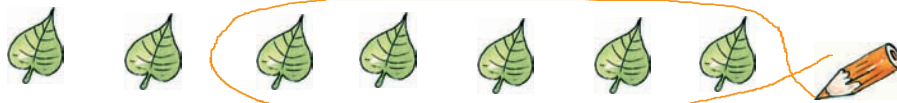
რამდენი ვაგონია? ბავშვი იმდენია, რამდენიც ვაგონი?

1 2 3 4 5

5 არის 4-ის მომდევნო რიცხვი.

4 არის 5-ის წინა რიცხვი.

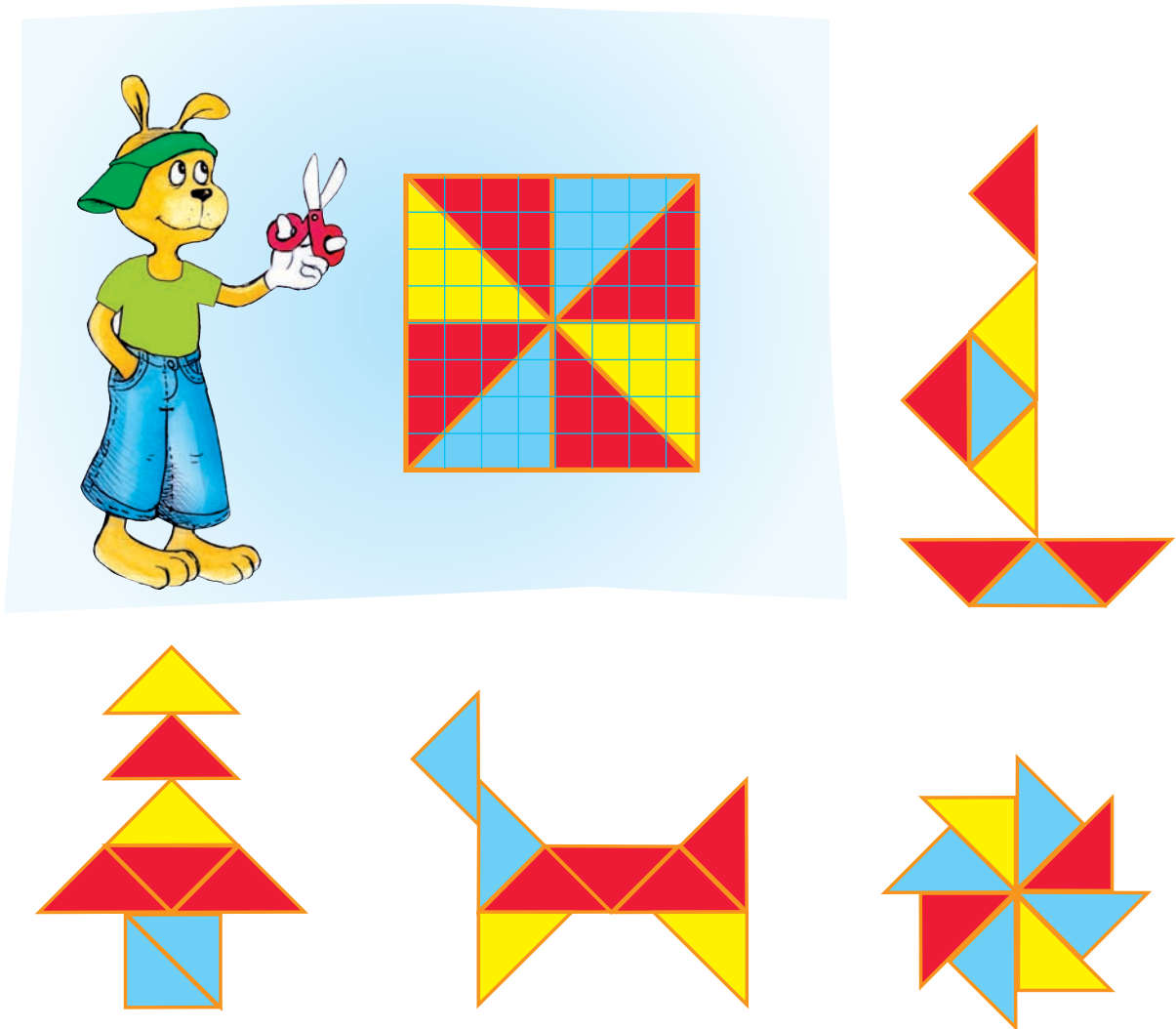
5	5	5	5	5	5	5	5	5											
5	5	5	5	5															
5	5	5																	

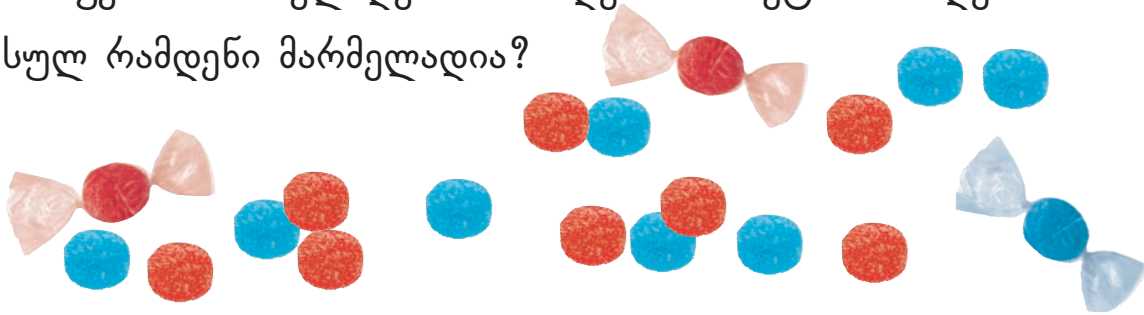
ფურცელზე დახატე კვადრატი, დაყავი სამკუთხედებად ისე, როგორც სურათზეა მითითებული და გამოჭერი.

შეუთავსე გამოჭრილი სამკუთხედები ერთმანეთს და მიიღე ნიმუშზე მოცემული ფიგურები.

დათვალი

1. რამდენი წითელი მარმელაა? ლურჯი მარმელა რამდენია? რა ფერის მარმელადების რაოდენობაა მეტი? რამდენით? სულ რამდენი მარმელაა?

19

მერხზე დააწყვე 18 ჩხირი. დაუმატე კიდევ ერთი. რამდენი გახდება მერხზე ჩხირების რაოდენობა?

დაასახელე 13-ზე მეტი და 19-ზე ნაკლები რიცხვები.

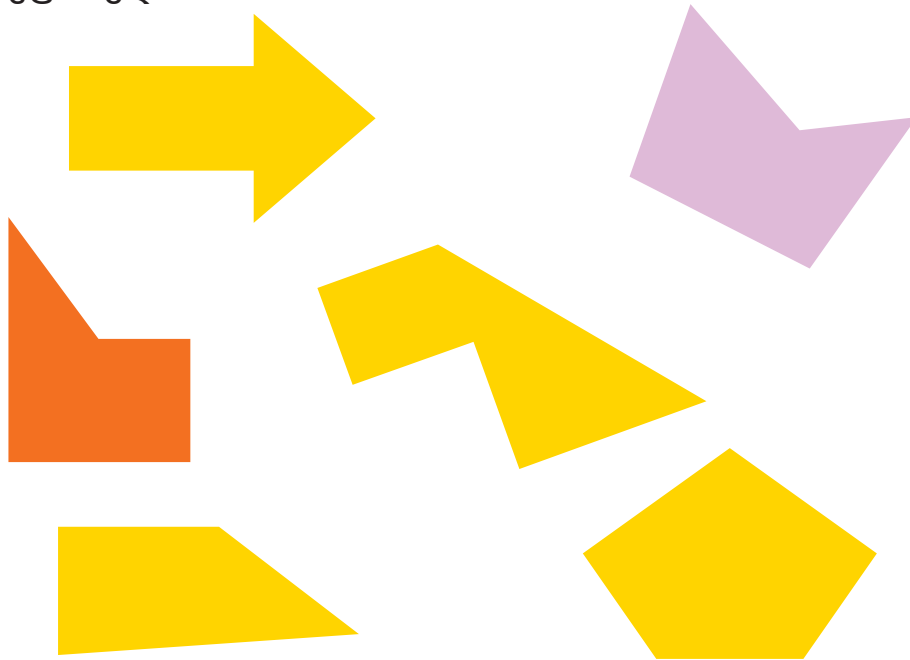
იმსჯელო

2. დაწერე რიცხვები 11-დან 19-მდე. რამდენით მეტია ყოველი რიცხვი თავის წინა რიცხვზე?
3. პირველკლასელებმა 19 სურათი დახატეს, მეორეკლასელებმა — 1-ით ნაკლები. რამდენი სურათი დაუხატავთ მეორეკლასელებს?

ახსენი

1. ახსენი, თითოეული ფიგურისაგან როგორ მიიღებ ორ ფიგურას ისე, რომ ერთი მათგანი იყოს სამკუთხედი, მეორე – ოთხკუთხედი.

დააკვირდი

2. დააკვირდი ნახატებს. რომელ გეომეტრიულ ფიგურას ამოიცნობ თითოეულ მათგანში?

შეასწავ

3. შეავსე გეომეტრიული კროსვორდი. რა სიტყვა ჩაიწერება გამოყოფილ უჯრებში? რა იცო მის შესახებ?

გაარკვიე

4. რომელი გეომეტრიული ფიგურები გამოიყენა მხატვარმა? შეეცადე, თავად შექმნა მსგავსი ნახატები.

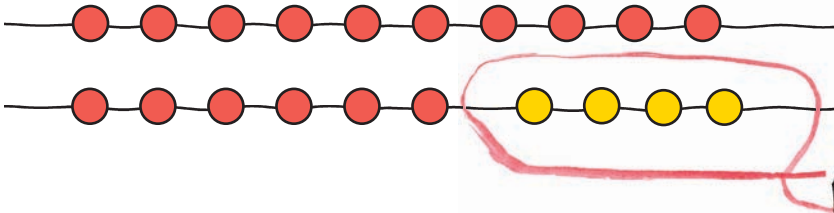

● ბავშვებმა ყოფილი დანიშნულების საგნებში ან მათ ილუსტრაციებში ამოიცნონ გეომეტრიული ფიგურები.

ბამოთვალე

1. 20-ს როგორ გამოაკლებ 4-ს?
რას უნდა მიაქციო ყურადღება?

$$20 - 4 = ?$$

2. შეასრულე მითითებული მოქმედებები.

$20 - 8$

$20 - 5$

$16 - 2$

$14 + 6$

$20 - 1$

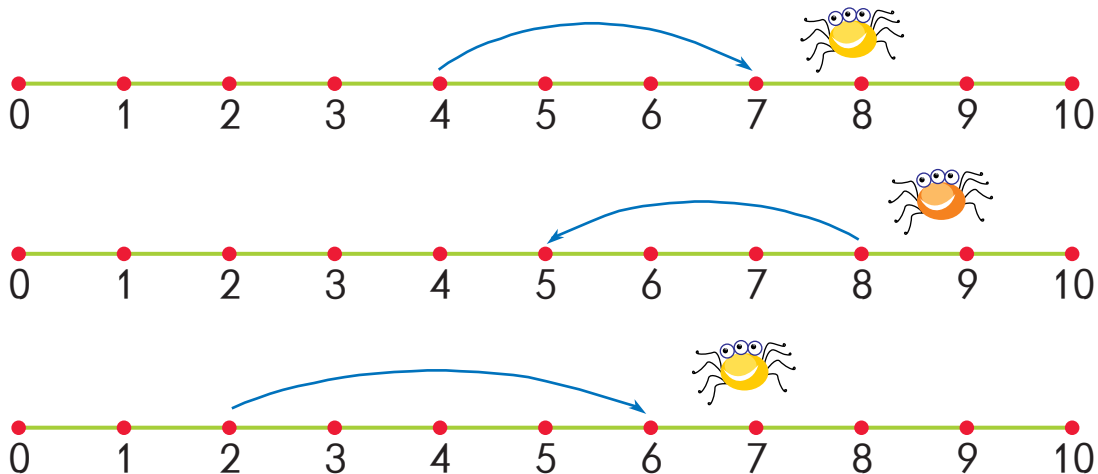
$20 - 6$

$14 + 0$

$15 - 4$

ივარჯიშე

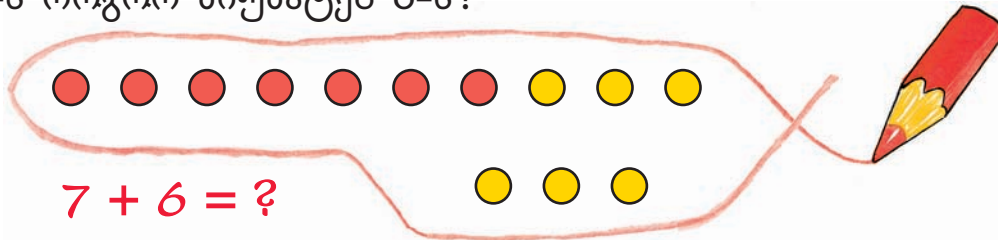
3. დააკვირდი ნახატს, ჩაწერე შესაბამისი ტოლობები.

● მოსწავლეებმა ისწავლონ $20 - 4$ სახის გამოთვლების შესრულება, იანგარიშონ ზეპირად.

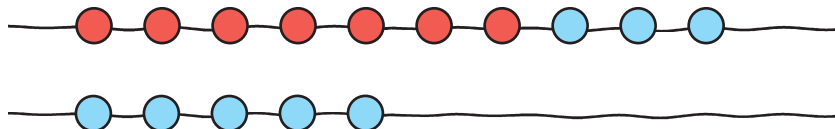
დააკვირდი

1. 7-ს როგორ მიუმატებ 6-ს?

$7 + 3 + 3 = \square$ ანუ $7 + 6 = \square$

2. გაარკვიე სულ რამდენი ბურთულაა. გამოიყენე 10-მდე შევსების ხერხი.

$7 + \square + \square = \square$ ანუ $7 + \square = \square$

ივარჯიში

ნიმუშის მიხედვით შეავსე ცარიელი უჯრები.

3. $\boxed{7} \xrightarrow{+7} \boxed{14}$ $\boxed{7} \xrightarrow{+9} \boxed{}$ $\boxed{16} \xrightarrow{-3} \boxed{}$

4.

+ 8	2	5	1	10	7	11	0	9
	10							

ივარჯიში

1. 7-ს როგორ მიუმატებ 8-ს? დაწერე შესაბამისი ტოლობა.

2. ნიმუშის მიხედვით შეავსე ცარიელი უჯრები.

+	5	4	9
8			
7			16
9			

-	7	10	6
17			
18			
19		9	

ამოცოცხლე

3. ჩხირების მეშვეობით შეადგინე სურათზე მოცემული ფიგურა. აიღე ორი ჩხირი ისე, რომ დარჩეს 4 კვადრატი.

თავად შეადგინე მსგავსი სავარჯიშოები.

● ბავშვებმა განივითარონ გამოთვლითი უნარ-ჩვევები.

დააკვირდი

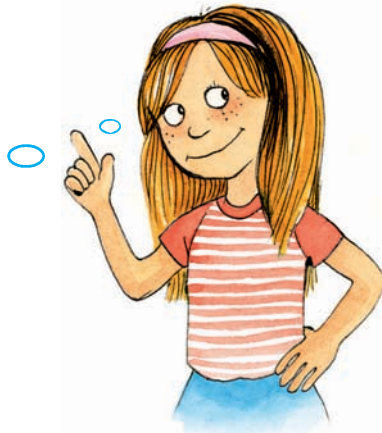
1. ქილაში 11 ბურთულა იყო. ქილიდან ჯერ 1 ბურთულა ამოიღეს, შემდეგ – 2. რამდენი ბურთულა დარჩა ქილაში?

11-ს როგორ გამოაკლებ 3-ს?

$$11 - 3 = ?$$

11-ს გამოვაკლებ 3-ს
ნაწილ-ნაწილ – ჯერ 1-ს,
შემდეგ – 2-ს.

$$11 - 1 - 2 = \square \quad \text{ანუ} \quad 11 - 3 = \square$$

რატომ აკლებ 11-ს ჯერ 1-ს, შემდეგ – 2-ს?

2. შეასრულე გამოკლება.

$$11 - 1 - 1$$

$$11 - 1 - 3$$

$$11 - 1 - 4$$

$$11 - 2$$

$$11 - 4$$

$$11 - 5$$

იპარჯიშე

3. შეასრულე მითითებული მოქმედებები.

$$11 - 8$$

$$11 - 9$$

$$9 + 8$$

$$7 + 6$$

4. ცარიელ უჯრებში ჩაწერე შესაბამისი რიცხვები.

$$\boxed{5} \xrightarrow{+2} \boxed{} \xrightarrow{+4} \boxed{} \xrightarrow{-5} \boxed{} \xrightarrow{+8} \boxed{}$$

იხსჯელე

ამოხსენი ამოცანები. შეადარე ამოცანების პირობა, კითხვა და ამოხსნა.

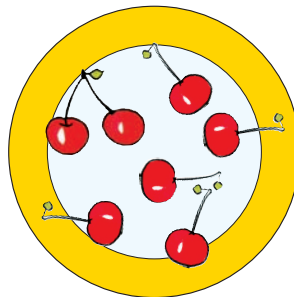
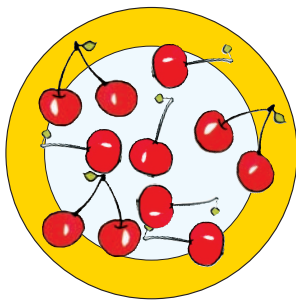
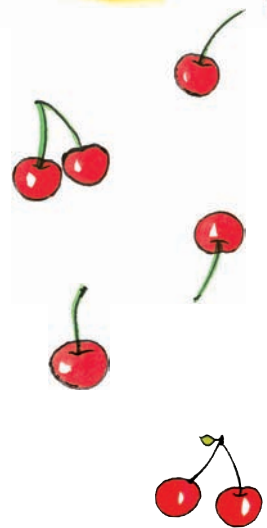
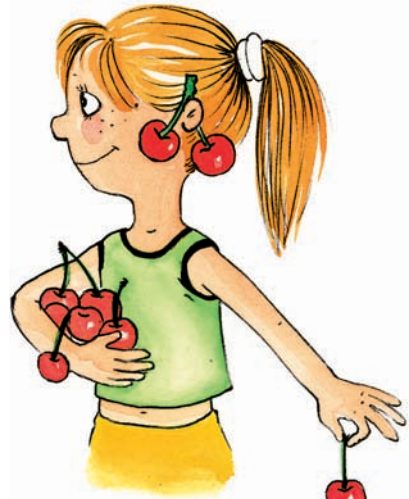
- ▶ ერთი თევზბე 11 ბატოს, მეორეზე – 7. რამდენიოთ მეჭი ბატოს ჰარველთ თევზბე მეორესთან შედარებოთ?

- ▶ თევზბე 11 ბატო იყო. 7 შეჭამეს. რამდენი ბატო დარჩა თევზბე?

- ▶ ერთი თევზბე 11 ბატოს, მეორეზე – 7. სულ რამდენი ბატოს ირივე თევზბე?

● ბავშვებმა ისწავლონ აზრის თანმიმდევრულად ჩამოყალიბება, საკუთარი აზრის დასაბუთება.

დააკვირდი

1. რა რიცხვებისაგან შედგება 15?
თუ 15-ს გამოაკლებ 7-ს, რას მიიღებ?

$$15 = 7 + 8, \quad 15 - 7 = ?$$

2. ცარიელ უჯრებში ჩაწერე სათანადო რიცხვები.

$15 = 9 + \square$

$15 = 8 + \square$

$15 = 6 + \square$

$15 - 9 = \square$

$15 - 8 = \square$

$15 - 6 = \square$

მოიფიქრე

3. ოთხკუთხა ციხესიმაგრის კედლების გასწვრივ 8 გუშაგი ისე უნდა დავაყენოთ, რომ ყოველ კედელთან 3 გუშაგი იდგეს. როგორ მოვახერხოთ ეს?

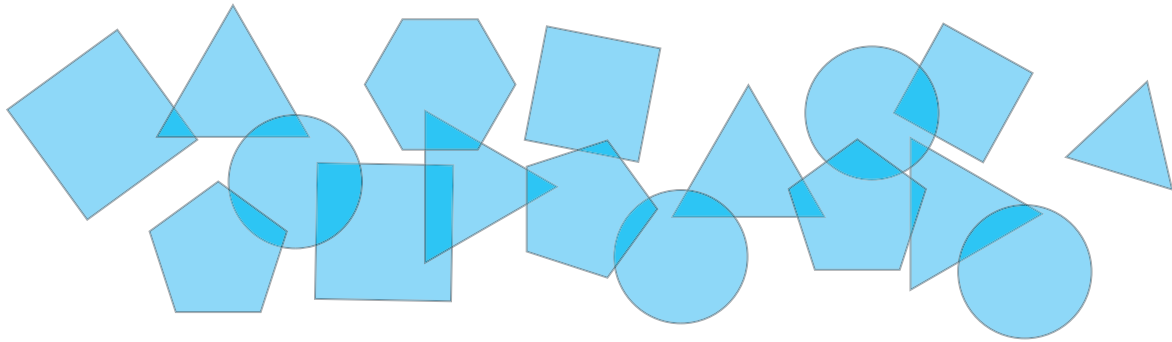

გაიხსენე

1. რა ჰქვია ამ ფიგურებს? რა იცი მათ შესახებ?

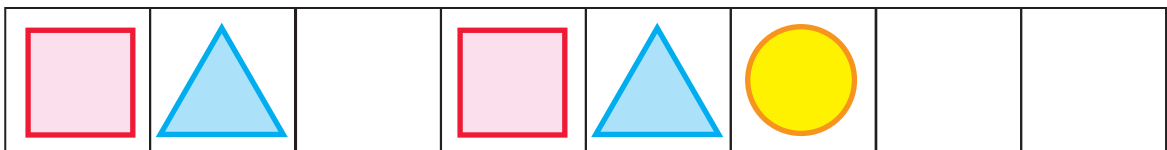
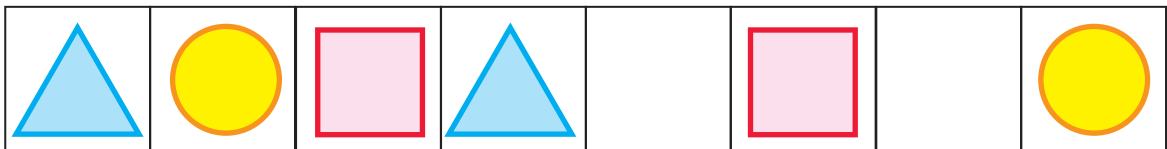

2. რამდენი ხუთკუთხედია? ექვსკუთხედი რამდენია?

გაარკვიე

3. დაადგინე კანონზომიერება, ჩახატე გამოტოვებული ფიგურები.

დააკვირდი

4. დააკვირდი საგზაო ნიშნებს. რომელ გეომეტრიულ ფიგურას ამოიცნობ თითოეულ მათგანში?

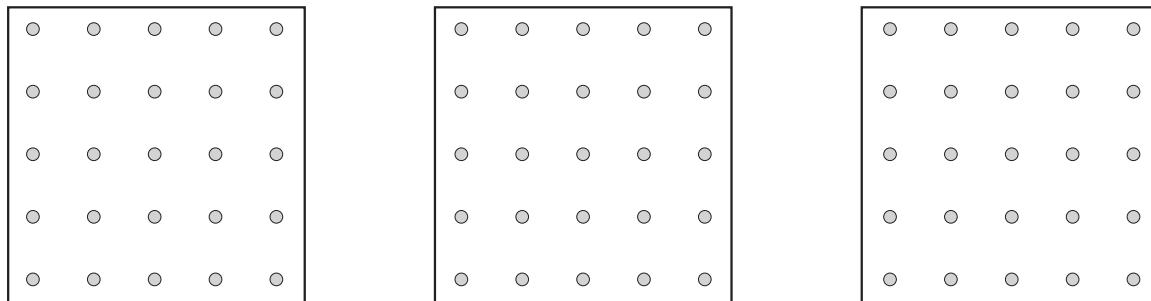
შეადგინე

5. თითოეული ფიგურა გაჭერი ორ ნაწილად ისე, რომ მიღებული ნაწილებისაგან შეადგინო კვადრატის.

მოისაზრე

6. გარკვეული თანმიმდევრობით შეაერთე წერტილები და მიიღე სამკუთხედი, ოთხკუთხედი, ხუთკუთხედი.

● ბავშვებმა ყოფილი დანიშნულების საგნებში ამოიცნონ გეომეტრიული ფიგურები, მითითებული წესით შეაერთონ რამდენიმე წერტილი სიბრტყეზე.